

Verslag casevragen SCCM auditordagen ISO 14001 editie 2024

25 april 2024

Beschrijving ProMetaal BV en Kwalibouw BV

CASEBESCHRIJVING

ProMetaal is ISO 14001-gecertificeerd sinds 2020. U komt voor het eerst bij ProMetaal en voert in juni 2024 een herbeoordeling uit. ProMetaal is op dat moment bezig de bedrijfsruimte fors uit te breiden met een hal van 4.000 m². Daarvan wordt circa de helft gebruikt als productieruimte en de helft als opslag. In de productieruimte worden klimaatbeheersingsinstallaties aangelegd. De bouw is in volle gang. Het gaat om hal van met een hoogte van 6 meter. Ten opzichte van de bestaande bedrijfsruimte is het meer dan een verdubbeling.

KwaliBouw is een middelgroot bouwbedrijf met circa 150 eigen werknemers. KwaliBouw richt zich op zowel woningbouw als utiliteitsbouw. KwaliBouw heeft een kantoor waar circa 20 personen werkzaam zijn met een werkplaats en opslagruimte. KwaliBouw is al circa 10 jaar ISO 14001-gecertificeerd.

In dit verslag staan de casevragen die tijdens de auditordagen zijn bediscussieerd. Bij elke vraag is de uitkomst van de discussies samengevat in de 'gewenste benadering'. Deze 'gewenste benadering' is door het door SCCM ingestelde Centraal College van Deskundigen voor ISO 14001 vastgesteld.

CASE I

Projectgebonden activiteiten ondersteunend aan activiteiten op scope certificaat

1 TOELICHTING CASE 1

U komt voor een herbeoordelingsaudit uit bij ProMetaal. De bouw van de nieuwe hal is in volle gang. Een aannemer (het bedrijf KwaliBouw) wordt ingeschakeld voor de feitelijke bouw van de hal en de installatie van elektra, klimaatinstallaties en riolering.

1 CASEVRAGEN 1A-1C EN GEWENSTE BENADERING

1A De scope van het ISO 14001-certificaat van ProMetaal is 'Het ontwerpen, produceren (inclusief behandelen) van machines en metaalconstructies'. Het laten bouwen van de bedrijfshal is een eenmalig project dat niet tot de operationele activiteiten van ProMetaal behoort. Vindt u dat ProMetaal op basis van het ISO 14001-certificaat in het milieumanagementsysteem zaken rond de bouw van de nieuwe hal moet hebben overwogen en/of geregeld? Zo ja, om welke onderwerpen gaat het?

→ **Gewenste benadering**

ProMetaal dient binnen het milieumanagementsysteem verschillende zaken te regelen rond de bouw van de bedrijfshal. Het ontwerp en de ontwikkeling van faciliteiten ten behoeve van de activiteiten in de scope van het certificaat zijn onderdeel van het milieumanagementsysteem. Het gaat dan om zowel milieuaspecten die optreden tijdens de bouw als de milieuaspecten (of veranderingen daarin) bij het gebruik van de bedrijfshal. Keuzes bij het ontwerp kunnen gevolgen hebben voor de milieuaspecten in de toekomst.

Onderwerpen die ProMetaal bijvoorbeeld dient te overwegen:

- Gevolgen van de hal voor de omgeving (geluid; biodiversiteit; verstoring);
- Ontwerp van de bedrijfsruimte, materiaalkeuze en -gebruik en toekomstig energieverbruik;
- Wet- en regelgeving met betrekking tot bouwwerken, bijvoorbeeld energiewetgeving;
- Eisen aan de aannemer ten aanzien van het bouwproces (geluid; energieverbruik machines etc.);
- Noodsituaties;
- Gevolgen van het bouwproces voor de het operationele proces/milieumanagementsysteem.

1B Verwacht u van ProMetaal in verband met het artikel 'Vorbereid zijn en reageren op noodsituaties' in de ISO 14001-norm acties rond het bouwproces van de nieuwe bedrijfshal? Maakt het daarbij nog uit of KwaliBouw ISO 14001-gecertificeerd is?

→ **Gewenste benadering**

ProMetaal dient te beoordelen of er tijdens de bouw van de bedrijfshal noodsituaties kunnen ontstaan met mogelijke milieueffecten. Dit zou bijvoorbeeld het ontstaan van brand kunnen zijn of veranderingen in vluchtroute en/of verzamelplaats. Van belang is dat er ook voldoende BHV'ers zijn tijdens de bouw.

Van de ISO 14001-gecertificeerde aannemer KwaliBouw mag worden verwacht dat deze aandacht heeft voor noodsituaties op de bouwplaats. Gezien de gevolgen die een noodsituatie ook kan hebben voor de bestaande gebouwen mag van ProMetaal worden verwacht dat er een afstemming is met Kwalibouw over de handelwijze bij noodgevallen.

1C Welke aandacht zou de bouw van de bedrijfshal bij ProMetaal, een activiteit die niet genoemd staat in de scope van het certificaat van ProMetaal, moeten krijgen tijdens een ISO 14001-audit. Zou een project met een dergelijke omvang altijd in de audit aandacht moeten krijgen of is dit minder relevant omdat het eenmalig is en niet in de scope staat vermeld?

→ **Gewenste benadering**

Grote projecten zoals in deze case dienen om meerdere redenen relatief veel aandacht te krijgen tijdens audits:

- Bij grote investeringen worden keuzes gemaakt die zowel op korte als de lange termijn mogelijk grote invloed hebben op milieu-impact en wettelijke eisen van een organisatie.
- De wijze waarop de organisatie een dergelijk project aanpakt en rekening houdt met het beleid en de doelstellingen van het milieumanagementsysteem geeft aan in hoeverre het milieumanagementsysteem ook daadwerkelijk functioneert.
- Is het proces van management of change gevolgd?
- Welke afspraken zijn er met de externe partij gemaakt en welke invloed hebben de activiteiten op de lopende activiteiten van de organisatie?
- In het geval van ProMetaal is opslag geen onderdeel van de scope van het certificaat; moet de scope van het certificaat worden uitgebreid?

CASE 2

Projectgebonden activiteiten als hoofdactiviteit op de scope van certificaat

2

TOELICHTING CASE 2

ProMetaal heeft aannemingsbedrijf KwaliBouw ingeschakeld voor de bouw van een nieuwe bedrijfshal. U bezoekt KwaliBouw voor een herbeoordelingsaudit.

2

CASEVRAGEN 2A-2C EN GEWENSTE BENADERING

2A KwaliBouw heeft een milieuaspectenregister waarin zowel de milieuaspecten zijn opgenomen die aan de orde zijn op het eigen kantoor en werkplaats/opslag als de milieuaspecten die bij de uitvoering van een bouwproject vaak aan de orde zijn. Wat vindt u dat KwaliBouw in relatie tot milieu over het project 'ProMetaal' moet hebben geregeld en gedocumenteerd? Het gaat dus om datgene dat specifiek voor de opdracht bij ProMetaal geregeld moet zijn.

→ **Gewenste benadering**

Aan de volgende norm-elementen moet aandacht worden besteed:

- 4.1/4.2 Context van de organisatie: eisen en verwachtingen van ProMetaal en bijzonderheden van de locatie;
- 6.1.2 Milieuaspecten: milieuaspecten die direct van toepassing zijn bij het daadwerkelijk bouwen van de bedrijfshal voor ProMetaal (bijvoorbeeld ten aanzien van energie, bodem, afval, koelmiddelen, hinderaspecten) en mogelijkheden om invloed uit te oefenen op bijvoorbeeld de materialen die bij het bouwen worden gebruikt;
- 6.1.3 Compliance-eisen: het betreft hier zowel de direct werkende eisen bij de uitvoering van het project (ten aanzien van bijvoorbeeld afval, geluid etc.) als de milieurelateerde eisen die aan de bedrijfshal worden gesteld;
- 6.2.1 Milieudoelstellingen voor dit project en benodigde acties;
- 7.4 Communicatie: vaststellen op welke wijze met ProMetaal wordt gecommuniceerd over doelstellingen, verdeling verantwoordelijkheden etc.;
- 8.1 Operationele planning en beheersing: instructie medewerkers en borging van uitvoering maatregelen op locatie;
- 8.2 Noodsituaties: eventuele noodplannen voor bijzondere situatie op de locatie.

2B In hoeverre heeft KwaliBouw verplichtingen op basis van de Omgevingswet bij de activiteiten die op de locatie van ProMetaal worden uitgevoerd?

→ **Gewenste benadering**

KwaliBouw heeft te maken met de eisen die aan ProMetaal worden gesteld in de Omgevingsvergunning en de eisen die in het Bbl (art. 7.24, 7.25 en 7.26) en in de bouwvergunning aan de uitvoerder van bouwactiviteiten worden gesteld ten aanzien van het scheiden van bouwafval. In het Bbl (art. 7.17, 7.18 en 7.19) staan eisen ten aanzien van hinder zoals geluid en trillingen tijdens de bouwactiviteiten en tijden dat gewerkt mag worden. Ook is de algemene zorgplicht uit de Omgevingswet van toepassing, denk hierbij bijvoorbeeld aan het voorkomen van hinder en afval. In het Bbl worden ook eisen gesteld aan nieuwbouw ten aanzien van bijvoorbeeld energiebesparing. Deze eisen zijn geborgd in de bouwvergunning en KwaliBouw moet zorgen dat het op te leveren bouwwerk aan deze eisen voldoet.

2C Hoe pakt u de audits bij KwaliBouw aan en zorgt u dat u een goed beeld hebt van de wijze waarop de het milieubeleid ook op projectniveau wordt gerealiseerd? Hoe verdeelt u bijvoorbeeld de beschikbare tijd voor de uitvoering van de audit over enerzijds kantooronderzoek en anderzijds bezoek aan locaties bij een herbeoordeling en bij een controleaudit? Wat zijn criteria die een rol spelen bij de bepaling hiervan?

→ **Gewenste benadering**

Verwacht mag worden dat een substantieel deel van de audittijd wordt besteed aan de implementatie van het milieubeleid op projectniveau. Dit kan voor een deel door projectdocumentatie op het hoofdkantoor te beoordelen en zal daarnaast aangevuld moeten worden met bezoeken aan projectlocaties om daar door loopronde en interviews de implementatie te beoordelen.

De tijdsbesteding is afhankelijk van de grootte en het aantal projecten dat wordt uitgevoerd. Uitgangspunt is dat alle onderdelen op de scope minimaal één keer gedurende de looptijd van het certificaat moeten worden beoordeeld. Er wordt een schatting gegeven van ongeveer een derde deel van de audittijd op kantoor en twee derde deel op projecten.

Discussievragen over CSRD

1-3 TOELICHTING

Tijdens de auditordagen is een aantal vragen gesteld over de CSRD. Hieronder een samenvatting van vragen en antwoorden.

1-3 VRAGEN 1-3 EN GEWENSTE BENADERING

- 1 Vanaf wanneer moet er in het milieumanagementsysteem iets te vinden zijn over de CSRD-verplichting? Het ging hier over de bedrijven die in 2026 moeten rapporteren over boekjaar 2025. Mogelijke antwoorden zijn: bij de audit in 2024; vanaf 1 januari 2025 (begin 1e boekjaar rapportage); vanaf 1 januari 2026 (begin 1e jaar rapportage) of is niet nodig om CSRD aan het milieumanagementsysteem te verbinden.
 - **Gewenste benadering**
Om te kunnen rapporteren over het jaar 2025, moet in 2024 een materialiteitsanalyse worden uitgevoerd op basis waarvan kan worden bepaald welke gegevens in 2025 moeten worden verzameld. Daarom mag verwacht worden dat de CSRD in 2024 terug te vinden is in het milieumanagementsysteem.
- 2 Bij welke onderdelen van het milieumanagementsysteem zijn er relaties met de CSRD-verplichtingen?
 - **Gewenste benadering**
Op meerdere plaatsen in het milieumanagementsysteem zal een CSRD-verplichting terug kunnen komen:
 - Rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (in verband met verdeling van taken en verantwoordelijkheden voor het verzamelen van gegevens; opstellen van de rapportage; controleren en accorderen van rapportage etc.);
 - Complianceverplichtingen (CSRD vereist de oplevering van milieu-informatie en is daarmee een complianceverplichting);
 - Communicatieprocessen (de CSRD-rapportage is een vorm van communicatie en zal ook moeten aansluiten bij de informatiebehoefte van belanghebbende partijen);
 - Operationele planning en beheersing (de opstelling van de rapportage kan als een operationeel proces worden beschouwd waar ook beheersmaatregelen op van toepassing zijn);
 - Monitoren, meten, analyseren en evalueren (de CSRD-rapportage bevat kwantitatieve informatie waarvoor monitoring en metingen de basis zijn);
 - Directiebeoordeling (de directie bewaakt het proces van opstellen en rapporteren).

- 3 Wat is de verhouding tussen de CSRD-materialiteitsanalyse en planning (6.1.1 en 6.1.2) in ISO 14001? Kunnen dit bijvoorbeeld twee gescheiden trajecten zijn? Moeten de uitkomsten gelijk zijn?

→ **Gewenste benadering**

Idealiter wordt de bepaling van de belangrijke milieuaspecten en de daaraan verbonden risico's en kansen de basis van de materialiteitsanalyse in het kader van de CSRD. In de praktijk kunnen het ook meer gescheiden trajecten zijn omdat de materialiteitsanalyse soms op een hoger abstractie-niveau zal plaatsvinden. De CSRD is een verplichting op concernniveau. Wanneer het management-systeem opgezet is voor onderdelen van het concern kunnen afwegingen verschillend zijn en het ook gescheiden trajecten zijn. Uiteindelijk moeten de uitkomsten wel met elkaar in lijn zijn.

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen. Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001, ISO 45001 en ISO 50001. Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante milieu- en G&VW-wet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Managementsystemen voor milieu en gezond en veilig werken (SCCM)

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, 25 april 2024

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.